

Reactie op internetconsultatie wetsvoorstel van Meenen

Algemeen:

Wij staan achter het idee om onderwijs- en leerplichtwetgeving te moderniseren, met als doel het recht op onderwijs nog beter te beschermen. De stijging van het aantal vrijstellingen 5 onder A in de afgelopen jaren, houdt ook in onze ogen mogelijk deels verband met verkeerde prikkels in het systeem, zoals beschreven in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel tracht hier wat aan te doen. Wij stellen echter vragen bij de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel, zoals het nu voorligt.

Vragen/opmerkingen per voorgesteld artikel

Art. 18a WPO en 17A WVO

“om bij dreigende uitval van een leerling op een van de scholen een melding te doen bij de jeugdarts die werkzaam is bij een instantie die de jeugdgezondheidszorg uitvoert in de gemeente waar de leerling zijn woonplaats heeft, zoals bedoeld in artikel 5 van de Wet publieke gezondheid.”

Vragen/opmerkingen

- In veel regio's zijn er al afspraken dat de jeugd-arts wordt betrokken bij veelvuldig of langdurig geoorloofd verzuim. Het is een goede zaak dat deze betrokkenheid bij wet verder wordt versterkt.
- Wie bepaalt wanneer er sprake is van dreigende uitval? Hoe weet een school of er sprake is van dreigende uitval? Een school maakt nu onderscheid tussen ongeoorloofd en geoorloofd verzuim. In beide gevallen kan sprake zijn van 'dreigende uitval'. Moet de school in beide gevallen een melding doen bij de jeugdarts? En op welk moment dan?

Ons voorstel zou zijn om 'dreigende uitval' beter af te bakenen. Het wetsvoorstel zou er bijvoorbeeld zo uit kunnen zien:

“om bij meer dan x uren afwezigheid van een leerling in y weken (geoorloofd dan wel ongeoorloofd) op een van de scholen een melding te doen bij de jeugdarts die werkzaam is bij een instantie die de jeugdgezondheidszorg uitvoert in de gemeente waar de leerling zijn woonplaats heeft, zoals bedoeld in artikel 5 van de Wet publieke gezondheid.”

Art 5 LPW

“a. de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet in staat is en zal zijn tot de ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens;”

Vragen/opmerkingen

- Wij staan achter het doel van deze wetswijziging. Het is een goede zaak dat het oude 'niet geschikt om tot een school te worden toegelaten' uit de wet verdwijnt. In de kamerbrief van 30 oktober 2019 stelt minister Slob: 'Een beroep op een vrijstelling van de leerplicht kan uitsluitend door ouders worden gedaan, en mag nooit het gevolg zijn van een gebrek aan een zo passend mogelijk onderwijsaanbod, maar alleen het onvermijdelijke resultaat van ernstige

lichamelijke en psychische klachten.” Iedereen lijkt het daarmee eens dat de huidige zinsnede uit de LPW niet langer houdbaar is.

- De formulering van de nieuwe zin is echter zo breed, dat wij twijfelen over de uitvoerbaarheid van de wet. Immers zijn er niet voor **elk** kind mogelijkheden om de persoonlijkheid of talenten te ontplooiën in de toekomst, hoe groot de lichamelijke of psychische uitdagingen ook mogen zijn? Wij missen bovendien het woord ‘onderwijs’ in het voorgestelde artikel.
- Hoe toetst een arts of er in de toekomst (“zal zijn”) geen mogelijkheden zullen zijn? Met de technologische ontwikkelingen is de laatste jaren veel mogelijk gebleken (denk aan omzetten van gedachten in spraak of fysieke bewegingen)
- Een logisch alternatief zou kunnen zijn om de vrijstelling 5 onder A helemaal af te schaffen. Dit zorgt voor meer ‘druk’ op het systeem (school, SWV, bijgestaan door jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg) om te zoeken naar passende onderwijs of onderwijs-zorg arrangementen voor het kind.
- Wat die ‘druk’ effectiever zou maken: een financiële prikkel voor samenwerkingsverbanden om het aantal vrijstellingen 5 onder A in hun regio te laten dalen. Die prikkel is er nu niet.
- Wanneer afschaffen een stap te ver gaat, zouden wij het nieuwe artikel liever als volgt willen formuleren. Op deze manier wordt de verbreding die het voorstel zoekt (onderwijs is meer dan de schoolklas) gevonden, zonder nodeloos te verbreden:

“a. de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet in staat is tot het volgen van onderwijs op school, thuis of elders.

Art 7 LPW

“Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder a kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring van een arts of van een academisch gevormde of daarmee bij ministeriële regeling gelijkgestelde pedagoog of psycholoog is overgelegd, waaruit blijkt, dat deze de jongere niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten. Deze verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.”

Vragen/opmerkingen

- Het is hoogst opmerkelijk dat hier nu ineens wel weer wordt gesproken van ‘*de jongere niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.*’ Dit lijkt een omissie.
- Wij stellen vragen bij de onafhankelijke positie van de behandelend arts. Deze heeft een belang bij een goede relatie met ouder(s), en soms ook een direct financieel belang. Hiermee is de onafhankelijkheid van het advies onvoldoende geborgd. De huidige situatie, waarin de behandelend arts wordt geconsulteerd door de onafhankelijk arts, is in onze ogen zorgvuldiger.

Annette Cools	- Manager publieke zorg voor de jeugd GGD Hollands Midden
Nathalie Leeuwenburgh	- Jeugd- en stafarts GGD Hollands Midden
Karin Amptmeijer	- Specialist kinderen zonder schoolinschrijving, Regionaal Bureau Leerplicht
Senne Janssen	- Hoofd Regionaal Bureau Leerplicht